

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

2.Bf.337/2023/13. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2024. év március hó 5. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

Az adócsalás büntette miatt Terhelt1 és társai ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2023. szeptember 20. napján kelt 14.B.628/2019/158. számú ítéletét helybenhagyja.

A végzés ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Fővárosi Törvényszék a 2023. szeptember 20. napján tartott tárgyaláson kihirdetett 14.B.628/2019/158. számú ítéletével Terhelt1 I. rendű vádlott bűnösségét folytatólagosan elkövetett adócsalás büntetében [1978. évi IV. törvény 310. § (1) és (4) bekezdés] megállapítva, őt 2 év börtönbüntetésre, 300.000 Ft pénzmellékbüntetésre és a gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozás gyakorlásától 4 év eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 4 próbaidőre felfüggesztette fel, megállapította, hogy a pénzmellékbüntetést meg nem fizetés esetén 10.000 forintoként kell egy-egy napi szabadságvesztésre átváltoztatni. A nyomozás során bűnjeleként lefoglalt iratok, számlák, szerződések, ÁFA bevallás és analitika lefoglalását megszüntette, és az iratok közt való kezelését rendelte el. Kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

[2] Az elsőfokú ítélet ellen a vádlott és védője elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhítés érdekében jelentett be fellebbezést.

[3] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.914/2019. számú átiratában jelezve, hogy a felülvizsgálat a védői nyilatkozatra tekintettel teljes körű, tanácsülés kitűzését indítványozta.

[4] Az ügyészi álláspont szerint a törvényszék a perrendi szabályokat megtartotta, ügyfelderítési kötelezettségének eleget téve a vádlotti védekezésre figyelemmel a tényállás megállapításához minden lehetséges és még elérhető bizonyítékot beszerzett.

[5] A bíróság indokolási kötelezettségét is kellő terjedelemben teljesítette és megalapozott tényállást állapított meg.

[6] A tényállásból a vádlott bűnösségére is okszerűen vont következtetést és az elkövetéskor hatályban lévő 1978. évi IV. törvény rendelkezéseit helyesen alkalmazva a cselekmény minősítése törvényes.

[7] A bűnösségi körülményeket a törvényszék helyesen vette számba, a büntetés enyhítése nem indokolt. A járulékos kérdésekben hozott döntések törvényesek.

[8] Indítványozta ezért, hogy a Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Törvényszék ítéletét hagyja helyben.

[9] A vádlott védője fellebbezésének írásbeli indokolásában a terhelt felmentése érdekében bejelentett fellebbezését változatlanul fenntartotta.

[10] Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság ítélete részben megalapozatlan, mivel a Fővárosi Törvényszék az irányadó eljárási szabályokat megsértve csak részben tett eleget indokolási kötelezettségének. Az ítélet indokolása hiányos, mert a büntetőjogi felelősséget megalapozó cselekvőseget, valamint a bűnösség megállapításának alapjául szolgáló tényeket és körülményeket a határozata a szükséges részletességgel nem rögzítette. Emellett az elsőfokú bíróság megállapított tényekből további tényekre helytelenül következtetett. A hivatkozott eljárási szabálysértések a másodfokú eljárás keretében a Be. 593. § (1) bekezdés a) és b) pontja alapján kiküszöbölhetőek, az ítélet összességében érdemi felülbírálatra alkalmas.

[11] A védő a Be. 599. § (2) bekezdés a) alapján nyilvános ülés kitűzését indítványozta.

[12] A fellebbezés érdemi indokai között előadta, hogy az elsőfokú eljárás során az előkészítő ülésen a Terhelt1 I.r. vádlotton kívül eső vádlottak beismerése és a nyilatkozatok bíróság általi elfogadása nem a büntetőeljárási törvény rendelkezéseinek megfelelően történt. A védő hivatkozott a 24. számú jegyzőkönyv 4. oldalán Terhelt2 vádlott nyilatkozatára, amelyben hangsúlyozta, hogy a cég2.-vel kötött ügyletek valós ügyletek voltak. Eszerint a bíróság úgy fogadta el a vádlott beismerését, hogy az valójában nem volt beismerő vallomás, hiszen a tényállás cég2.-vel kapcsolatos részében bűnösségét tagadta. Terhelt2 mindezt a 66. számú tárgyalási jegyzőkönyvben tanúkénti meghallgatása során is egyértelműen alátámasztotta, állította, hogy valódi beszerzés történt, amelynek folyamatát és dokumentáltságát részletesen előadta, igazolva ezzel a vádlotti védekezést. Az elsőfokú ítélet [44] pontjában írt indokolás, miszerint cáfolta volna a vádlotti védekezést önellentmondásos, tekintve, hogy az ítélet is rögzíti a tanú elmondását, hogy a valós teljesítés történt a felek között.

[13] A védő sérelmezte az indokolási kötelezettség megsértését is. A Fővárosi Törvényszék ítélete a terhelt vád tárgyát képező konkrét tényállásszerű magatartása bizonyítékait sem a tényállás körében, sem az indokolásban nem tartalmazza a szükséges

részletességgel. Nem adta kellő indokát, hogy milyen okok mentén nem fogadta el a vádlotti védekezést alátámasztó tanú4 és tanú14 tanú vallomását. Az ítélet [59] pontjában írt egymondatos indokolás nem feleltethető meg a Be. előírásainak, a bíróság indokolása, miszerint tanú4 és a vádlott a mai napig is együtt dolgoznak és ezért beszéltek az ügyről, nem indoka a tanú elfogultságának.

[14] A vádlotti védekezést megerősítő tanú14 tanú vallomásával kapcsolatban az elsőfokú bíróság ítélete továbbá indokolást sem tartalmaz. Annak sem adta kellő indokát a törvényszék, hogy a raktárban dolgozó fizikai dolgozóknak miért kellene 15 év távolságából konkrét cégekre, termékekre és származási helyekre emlékezni. Az a tény, hogy a tanúk nem igazolták a vádlotti védekezést a Be. alapelvvel ellentétes megközelítés, valójában a vád bizonyítására vádló köteles. Azért, mert a tanú nem igazolta vádlott védekezését az még nem a vádat támasztja alá, így a bűnösségre ezekből a tanúvallomásokból nem vonható le következtetés. A vádlott számlákkal és szállítólevelekkel igazolta az cég3.-tól beszerzett áruk cég9, egyéb3, egyéb2 és további kiskereskedelmi partnerek részére történő értékesítését, amelyhez nyilvánvalóan beszerzésnek is kapcsolódni kellett. Az elsőfokú bíróság nem adta indokát annak, miszerint, ha a beszerzés fiktív, akkor a vádlott a fenti kereskedők felé mit értékesített. Az ítélet [68] és [69] pontjában bíróság rögzíti, hogy a cég10. és az egyéb2 megerősítette, hogy a cég2. közvetlen vagy az cég11.-n keresztül szállított árut, ami egyértelműen a vádlotti védekezést igazolja. A bíróság ezt csupán rögzítette, de ebből következtetést nem vont le.

[15] Az ítélet [62] pontjában írt indokolással kapcsolatban rögzítette, hogy az adóhatóság revizora nem szakértő, megállapításai pusztán okirati bizonyítékként vehetők figyelembe.

[16] Hivatkozott arra is, hogy ilyen időmúlás mellett nem róható a vádlott terhére, miszerint nem rendelkezik teljes iratanyaggal, hiszen igazolta, hogy azt a felszámoló részére átadta.

[17] Érthetetlen továbbá, hogy a vádlott terhére rója a bíróság, hogy a nyomozó hatóság nem szerezte be az iratokat a felszámolótól továbbá, hogy az átadás iratjegyzék milyen mennyiségű irat átadásáról szól.

[18] A bíróság kereskedelmi működésére vonatkozó érvelését a vádlott, mint kereskedelmi szakértő egyértelműen cáfolta. Eszerint bevett gyakorlat a visszáru, a göngyölt elszámolás, a kereskedő által biztosított szervizhálózat és garanciális javítás és az is, hogy a beszállító féltve őrzi a beszerzési forrását.

[19] A védő szerint nem található érdemi indokolás az ítéletben a szakértői véleményt illetően sem, jelesül azzal összefüggésben, hogy miért nem támasztja alá a vádlotti védekezést. A szakértői vélemény leglényegesebb megállapításaiként kiemelte, hogy volt közösségi beszerzés és külön belföldi beszerzés a cég2. esetében, mely két áru nem azonos, továbbá a szakértő nem tudta igazolni, de cáfolni sem, hogy történt az cég3.-tól árubeszerzés. Emellett a szakértő megállapította, hogy a vádlott cége 2008-2009. évben minden bizonnyal a számviteli törvénynek megfelelően működött, hiszen a könyvvizsgáló különben nem

záradékoltá volna a beszámolót, ami azt is alátámasztja, hogy a számviteli iratok, kísérőokmányok a tárgybeli időpontban rendelkezésre álltak.

[20] Az ítélet [72] és [73] pontjában írtakat a büntetőeljárási törvénnyel ellentétesnek minősítette, azzal, hogy amennyiben a szakértő nem tudja cáfolni a vádlott állítását, azt a vádlott javára kell értékelni. Az, hogy ügyiratok hiányos volta miatt az áruk útját cikkszám szerint a szakértő nem tudta követni, nem eshet a vádlott terhére, a szakértő egyébiránt nem tett olyan megállapítást, hogy a vádlotti védekezést a könyvelési iratok megcáfolná.

[21] Összességében megállapítható, hogy azt a vádlotti védekezést, miszerint egyéb1 terméket csak az cég3. szállított be a cég2nak több tanú is megerősítette, a multicégek felé kiállított számlák igazolják, hogy a cég2 értékesített egyéb1 terméket, amely eszerint az cég3.-tól származott.

[22] A bűnösség alátámasztásához arra lett volna szükség, hogy a szakvélemény kétséget kizáróan cáfolja azt a tanú14 által is egyértelműen megerősített vádlotti védekezést, hogy a egyéb1 termékek értékesítése kerültek a multinacionális láncokba.

[23] A védő tévesnek minősítette azt az első bírói megközelítést, hogy a beszerzés összegének egy adott évben azonosnak kell lennie az értékesítés volumenével. A vádlotti vallomás szerint híradástechnikai termékek esetén szezonális beszerzések és értékesítések történtek, így a beszerzett és az értékesített termék egy adott évben nem feltétlenül azonos. Multicégek esetén továbbá bevett gyakorlat, hogy nagyobb mennyiséget kérnek készletre, majd a szezon végén megmaradt árut a kereskedőnek visszaküldik.

[24] Helyesen állapította meg a bíróság miszerint nem bizonyított, hogy Terheltnak a tudomással kellett bírni az cég3. alatti számlázási láncolatról, ebből pedig nem következik, hogy az cég beszerzése fiktív volt. Ezzel ellentétben az a logikus következtetés, hogy az cég3. által megszerzett árukészlet valós volt, amelyet az cég3. akkor tudott értékesíteni a cég2. felé, ha a beszerzés oldalát számlával igazolta. Lényegében ez tanú23 vallomásának a lényege is.

[25] Összességében a védő rögzítette, hogy az elsőfokú ítélet a fellebbezésben előadottak szerint jogszabálysértő, ezért indítványozta, hogy az ítéltábla a határozat megváltoztatása mellett a vádlottat az ellene emelt vád alól a Be. 566. § (1) bekezdés c) pontja alapján bizonyítottság hiányában mentse fel.

[26] A fellebbezéseket a másodfokú bíróság védői indítványra a Be 599.§ (1) bekezdés szerint nyilvános ülésen bírálta el.

[27] A nyilvános ülésen a védő fellebbezésének írásbeli indokolásában foglaltakat fenntartotta, hangsúlyozva, amennyiben egy eljárás eredményeként a felmentést és a bűnösséget is meg lehet indokolni, úgy a kétség felmentést indokolja.

[28] Jelen ügyben több olyan kétség merült fel, amelyet a vádlott javára kell értékelni.

[29] Az eljárás során a nyomozó hatóság egy adott számlacsoport fiktivitását megállapítva a vádlott védekezését érdemben sosem vizsgálta.

[30] A bírósági eljárás során az előkészítő ülésen szabálytalanul került sor tanú23 beismerő vallomásának elfogadására. A vádlottal egybehangzóan ugyanis tanú23 mindvégig állította, hogy a két cég közti gazdasági események valósak voltak. A bizonyítási eljárás nem volt kellően részletes, nem terjed ki mindenre, főként az írásbeli indokolásban is hivatkozott védelmi érvek maradt megválaszolatlanul.

[31] A terhelti védekezést illetően fontos, hogy a kérdéses egyéb1 márkájú termékek az adott termékpalettán olcsó és a megbízható áruk voltak, amelyeket a vádlott cége csak az cég3.-tól tudott beszerezni, a vádban jelzett külföldi beszerzések másra vonatkoztak.

[32] A terméket továbbértékesítését hiteles partnerek igazolták. Az ítéletben nincs magyarázat arra, hogy az cég-től származó termékek hogyan kerültek elő, és hogy a lettek továbbértékesítve. Hangsúlyozta, amiatt, hogy tanú23 a beszerzést illetően milyen bűncselekményt követett el védenca nem vonható felelősségre, a vádlott nem tudott az cég3. jogtalan számla befogadásairól, nem bizonyítható, hogy a két Kft. közti gazdasági esemény nem az okiratoknak megfelelően történt. Emellett a vádlott a felszámolóval mindvégig együttműködött az összes iratot átadta részére, a nyomozó hatóság mulasztása, miszerint az iratokat nem szerezte be nem róható a vádlott terhére.

[33] Összességében nincs olyan bizonyíték, amely alapján a vádlott büntetőjogi felelősségét kétséget kizáróan meg lehetne állapítani, az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan. A védő fenntartotta indítványát, miszerint bizonyítottság hiányában az ítéltábla mentse fel a vádlottat az ellene emelt vád alól.

[34] Terhelt1 I.r. vádlott felszólalásában előadta, hogy 30 éve kereskedelemmel foglalkozik, belekeveredett egy olyan ügybe, aminek csak részese volt, de nem résztvevője. Egyedül tanú24 állt üzleti kapcsolatban, a hozzá beszállító társaságokat nem ismerte. Tanú24 az eljárás során is megerősítette, hogy minden számla mögött valós szállítás volt, a tőle beszerzett árut kiskereskedelmi partnereinek értékesítette, akiket a nyomozás során senki nem keresett meg, hogy az általa forgalmazott termékeket mutassák be számla szerint. Néhány partnerét ő maga a kereste meg és a tőlük beszerzett számlákat az iratokhoz is csatolta.

[35] Hangsúlyozta az ügyben szereplő többi vádlottak nem ismeri, bűncselekményt nem követett el. Azért kérte az ítélet megváltoztatását, mert erkölcsi bizonyítvány nélkül munkát nem tud végezni.

[36] Az utolsó szó jogán is hangoztatta, hogy bűncselekményt nem követett el és felmentését kéri.

[37] A Fővárosi Ítéltábla a védelmi fellebbezés iránya alapján a Be. 590. § (1), (2) és (7) bekezdésére figyelemmel az elsőfokú ítéletet teljes terjedelmében bírálta felül az azt megelőző bírósági eljárással együtt.

[38] A felülvizsgálat kiterjed az ítélet megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés alkalmazására vonatkozó rendelkezésekre, az indokolás helyességére, az eljárási szabályok betartására, továbbá az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekre.

[39] A felülbírálat során az ítéltábla megállapította, hogy a törvényszék az eljárási szabályokat megtartotta, a Be. 607. § (1), 608. § (1) és 609. § (1) és (2) bekezdés szerinti hatályon kívül helyezéséhez vezető szabálysértés nem történt.

[40] Az ítélet meghozatalakor hatályos Be. 13. § (3) bekezdése alapján az eljáró bírói tanács megalakítására törvényesen került sor.

[41] A bírósági eljárás során több esetben került sor ismételésre, a 2019. október 16-i előkészítő ülést (24. számú jegyzőkönyv) 2020. január 28. napján a korábban fennállt védői érdekellentét miatt (37-es sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv), majd 2020. szeptember 8-án (56 sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv) a gazdasági szakos bíró személyében történő változás miatt kellett megismételni. Utóbb a tanács összetételében történt ismételt változás folytán 2023. január 20-án a tárgyalást ismételte a bíróság, minden esetben szabályszerűen.

[42] Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást részletes, minden lényeges körülményre kiterjedő alaposan folytatta le, ennek során a Be. 163. §-ban megfogalmazott ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a tényállás alapos és hiánytalan felderítése érdekében valamennyi szükséges és lehetséges bizonyítékot beszerezte. Megidézett valamennyi tanút, akik kihallgatásának eredményeként az ügy eldöntése körében releváns adatok beszerzése volt várható, a tanúk kihallgatását megelőzően törvényes figyelmeztetések elhangzottak.

[43] Az eljárás korábbi terheltjei, a meghallgatásakor már jogerősen elítélt Terhelt2 (66-os sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv) és terhelt3 (99. számú jkv.) meghallgatására a Be. 172. § (1) bekezdés b) pont bc) való kioktatás mellett törvényesen került sor.

[44] A védő fellebbezésében sérelmezte, hogy az eljárás korábbi szakaszában Terhelt2 terhelt tekintetében a bíróság - beismerő vallomás hiányában - tévesen fogadta el a bűnösség elismerésére vonatkozó nyilatkozatát. Mindemellett, hogy jelen eljárásban a jogerősen elítélt terhelttek tekintetében az eljárási szabályokat másodfokú bíróság nem vizsgálhatja felül, az ítéltábla megállapította, hogy Tanú24. terhelt nemcsak a védő által hivatkozott 24. számú jegyzőkönyvben nyilatkozott - egyébként a bűncselekmény elkövetését valóban tagadva - hanem utóbb a 37. sorszámú jegyzőkönyvbe foglaltan is (4. oldal), ekkor tett nyilatkozata szerint bűnösségét teljeskörűen elismerte, a vádiratban írtakkal egyetértett.

[45] Az adóhatóság feljelentési jegyzőkönyvben foglaltak (amely az adóhatósági eljárás során készült jegyzőkönyv, illetve a revizor megállapításokon alapul) okiratként történő felhasználására is szabályszerűen került sor [62].

[46] Az adóhatósági eljárásban beszerzett bizonyítékok törvényességét az alábbiak igazolják:

Az Art. 86. § (1) értelmében az adóhatóság költségvetési támogatás, adó-visszaigénylés jogosulatlan igénybevétele megakadályozása érdekében ellenőrzést végez, amelynek célja az adott törvényekben és más jogszabályokban előírt kötelezettségek teljesítésének vizsgálata. Az Art. 97. § (4) (5) és (6) bekezdése értelmében az adóhatóságot tényállás tisztázási kötelezettség terheli, amely körében az adózó javára szolgáló tényeket is köteles feltárni az adóhatóság. Különösen azokban az esetekben, amikor az adózó állítja, hogy bevallása jogszerű volt, az adót jogszerűen helyezte levonásba, de az ellenőrzés az állítást nem tartja igazoltnak, akkor az ellenőrzés jogosult a számlakibocsátónál is vizsgáldni. A vizsgálata során megállapított tényeket, körülményeket tényeket a vizsgált adózó ellenőrzési jegyzőkönyvébe vezeti át.

[47] Ennek megfelelően az adóhatóság a Terhelt1 I.r. vádlott által képviselt cég2.-nél 2008. áprilistól kezdődően a bevallások utólagos vizsgálatát a kapcsolódó vállalkozásokra is kiterjedően, jogszabályi felhatalmazás alapján végezte el.

[48] A közösségi beszerzések, értékesítések miatt szükségessé váltak külföldi jogsegély keretében történő megkeresések, melyek révén további okiratok beszerzésére is sor került. Az adóhatóság ennek során is törvényesen járt el, az így beszerzett bizonyítékok is, amelynek összefoglalása a feljelentésben történt meg az eljárás részét képezhette. A nyomozóhatóság ezt követően a Be. 167. § (2) bekezdése alapján törvényesen építette be a nyomozati anyagba a fentiek szerinti adatokat, amelyekből kiindulva történt az adott gazdasági események, az abban érintett gazdasági társaságok és a hozzájuk köthető, más-más pozícióban, helyzetben lévő személyek beazonosítása, majd az erre épülő személyi bizonyítási eszközök beszerzése, kezelése, amelynek eredményeként feltárhatóak voltak a tényleges történések, a lehetséges elkövetői kör bevonása az eljárásba

[49] Mindezek alapján az ügy érdemi elbírálásának eljárásjogi akadálya nem merült fel.

[50] Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás során döntően megalapozott tényállást állapított meg, amely mentes a Be. 592. § (2) bekezdés b) és c) pontjában megjelölt megalapozatlansági okoktól, ugyanakkor -részben- a (2) bekezdés a) pont szerint hiányos, mert nem tartalmazza a 15.B. 628/2019/66. számú ítélet jelen ügyre releváns részét, ezért a másodfokú bíróság a Be.593.§ (1) bekezdés a) pont alapján a [17] pontjában feltünteteti azt is, miszerint:

[51] Terhelt2, mint az cég3. képviselője, annak érdekében, hogy a cég2. felé történt valótlan számla kiállítások eredményeként keletkezett ÁFA fizetési kötelezettségét

ellentételezze, ugyancsak fiktív számlákat fogadott be a cég4-től, az cég12 Kft.-től és a cég13 Kft.-től (15.B.628/2019/56. számú ítélet [17] pont).

[52] Az ítélet indokolásának bevezető része a [2] bekezdést követően annyiban szorul kiegészítésre, hogy a Fővárosi Főügyész helyettes G.2056/2013/52-I. számú vádiratában Terhelt1 I. rendű vádlotton kívül vádat emelt Terhelt2 II. rendű, terhelt3 III. rendű, Terhelt4 IV. rendű, Terhelt5 V. rendű és Terhelt6 VI. rendű vádlott ellen is.

[53] A vádlottak előkészítő ülésen tett beismerő nyilatkozatait elfogadva a Fővárosi Törvényszék 15.B.628/2019/56. számú ítéletével a II., III., IV., V. és VI. rendű vádlottak bűnösségét a váddal egyezően megállapítva velük szemben büntetést szabott ki, a határozat II., III. és IV. rendű vádlott tekintetében 2020. szeptember 8-án V. és VI. rendű vádlott tekintetében 2020. szeptember 10. napján emelkedett jogerőre.

[54] A fenti kiegészítéssel a tényállás megalapozottá vált, így az a Be.593.§ (3) bekezdés szerint irányadó volt a másodfokú eljárásban is.

[55] A védő részleges megalapozatlanságra hivatkozó kifogásával szemben az ítéltábla a tényállást a védői érvek szerint nem találta hiányosnak és nem ítélte alaposnak azt a kifogást sem, hogy az elsőfokú bíróság a megállapított tényekből további tényre helytelenül következtetett volna.

[56] A védő kifogásával ellentétben az elsőfokú bíróság ítéletében a bizonyítékok bemutatásával és értékelésével indokolási kötelezettségének a szükséges mértékben eleget tett.

[57] Az ügy helyes eldöntése szempontjából lényeges bizonyítékokat megvizsgálta és azokat okszerűen, a logika szabályainak megfelelően értékelte.

[58] A vádlott védekezését szem előtt tartva vizsgálta a vádlott által képviselt cég tevékenységét, és az abból adódó adófizetési kötelezettség teljesítését. Körültekintő figyelmet fordított a társaság üzleti partnereire, ennek érdekében a vádlotti védekezés mellett értékelte a releváns tanúvallomásokat, a könyvszakértői bizonyítás eredményét, a tárgyi bizonyítékként lefoglalt iratokat, és adóhatósági ellenőrzés anyagát is.

[59] Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a vádiratban szereplő termékek cég2. részéről történő értékesítése nem volt vitatott, az további bizonyítást nem igényelt. Ugyanakkor a védelmi állásponttal ellentétben a termékek nem vitatott értékesítése nem zárja ki a külföldi beszerzéshez kapcsolódó adófizetési kötelezettség csökkentése érdekében a fiktív számlákkal történő belföldi beszerzés igazolását.

[60] A vádlott következetesen tagadta a bűncselekmény elkövetését állítva, hogy az adókötelezettség megállapításának alapját képező, a vádbeli időszakra vonatkozó áruk eredetét az cég és a cég4.-től származó költség számlák megfelelően igazolják.

Védekezésének lényege szerint, ha történt is szabálytalanság a beszállítói oldal részéről, arról ő nem tudott, a hatóságok által feltételezett számlázási láncolat nála megszakadt.

[61] Az elsőfokú bíróság helytállóan mutatott rá arra, hogy a vádlott védekezését a cég⁴-t illetően cáfolta terhelt³ volt III.r. vádlott tanúkenti vallomása, melyben elismerte, hogy a számla mögött tényleges forgalom nem volt.

[62] A vádlott hangsúlyozta, hogy nem volt tudomása arról, hogy az cég³. honnan szerzi be az árut.

[63] A védői fellebbezés atekintetben alapos, hogy Terhelt² tanúkenti vallomásában állította, hogy a számlán szereplő termékeket a cég². raktárába leszállították, azt azonban - a vádlottal ellentétben - tagadta, hogy teljes raktárkészletét a vádlott cége vásárolta volna meg. Az eljárás korábbi szakaszában ugyanakkor bűnösségére is kiterjedő beismerő nyilatkozatot tett, amely összhangban állt a további vádlott-társak beismerésével is.

[64] A Fővárosi Törvényszék 15.B.628/2019/56 számú ítélet tényállása [17] szerint Tanú²³ annak érdekében, hogy a cég². felé történő valótlan számlakiállítások eredményeként keletkezett áfafizetési kötelezettségét ellentételezze, valótlan számlákat fogadott be több, az ítéleti tényállásban rögzített gazdasági társaságtól, e cégek képviselőinek büntetőjogi felelősségét - beismerő nyilatkozataikra alapítottn - az ítélet meg is állapította. Lényeges körülmény, hogy terhelt³ - aki Tanú²³ révén került kapcsolatba a cég².-vel - a vádbeli időben, azért, hogy az cég²-nek a cég². felé kiállított számláit ellentételezze a cég⁴. nevében az cég³. felé is állított ki fiktív számlát.

[65] Az elsőfokú bíróság mindazonáltal további bizonyítékokat is vizsgált, helytállóan megállapítva, hogy a raktározással, adminisztrációval foglalkozó, a cég².-ben dolgozó tanúk többsége az cég³.-t nem ismerte, az ezzel ellentétes nyilatkozatot tévő tanú⁴ tanú vallomását [50] az elfogultságára is figyelemmel indokoltan vetette el [59].

[66] A védői fellebbezésben hivatkozott tanú¹⁴ tanú a vádlotti védekezést nem erősítette meg (99-es sorszámu jegyzőkönyv), a tanú arról ugyanis nem tudott nyilatkozni, hogy a vádlott cége honnan szerezte be az árut, azt azonban valóban állította, hogy minden terméken, illetve számlán feltüntetésre kerül a cikkszám.

[67] Ezzel szemben ahogyan az adóhatóság úgy az igazságügyi könyvszakértő sem tudta megállapítani cikkszámonként vezetett készletnyilvántartás hiányában a beszerzések és értékesítések mennyiségét, illetve értékét, továbbá azt sem, hogy a termékeket milyen partnertől szerezte be és azt milyen értékben értékesítette. Az értékesítési számlák hiányában nem tudta ellenőrizni az áfa analitikát sem.

[68] A fellebbezés atekintetben egyébiránt alapos, hogy eszerint a szakértői vélemény az áruk beszerzésére vonatkozó vádlotti védekezést nem cáfolja. Hozzáteendő, hogy könyvelési anyagok hiányában a további szakértői megállapítás nem is volt tehető, továbbá a számla fiktívtásának megítélése nem könyvszakértői kompetencia.

[69] Ezen túl azonban az elsőfokú bíróság tárgyalás anyagává tett más, további bizonyítékokat is, melyek tartalmát a törvényszék az ítélet indokolásában csak röviden ismertette.

[70] Kiegészítésre szorul az ítélet indokolása mindezek alapján legfőképpen az adóhatósági eljárás anyagával, azzal, hogy a csatolt iratok alapján a lefolytatott revíziós és ellenőrzési tevékenység részletes és mindenre kiterjedő volt, magában foglalta az adóalanyok meghallgatását és az eljárás során szerzett okirati bizonyítékok részletes elemzését is.

[71] A cég2. adóbevallására irányuló hatósági eljárás eredményét a feljelentés foglalta össze (nyomozati irat 61.-től), amely tartalmaz revizori-, adóellenőri megállapításokat is. A bíróság mindezeket az eljárási törvénynek megfelelően okirati bizonyítékként értékelte.

[72] A belföldi beszerzések tekintetében tett megállapítás szerint a számlákon nem tüntették fel a termékek azonosítását lehetővé tevő adatokat, az adózó hónapokon keresztül szállítólevelet egyáltalán nem mutatott be, több esetben pedig a szállítólevélben foglaltak eltértek a számlán szereplőktől.

[73] A pénzügyi teljesítést illető megállapítás szerint a két cég között ki nem egyenlített vagy jelentős késedelemmel kiegyenlített számlák több száz millió forintot foglaltak magukban.

[74] A szállítási szerződést illetően az ellenőrzés kifogásolta, hogy a szerződésben rögzített termék és árlistát az adózó nem mutatta be, megállapította, hogy az áru tulajdonjoga az ellenérték kiegyenlítéséig az cég3.-t illette meg, továbbá észrevételezte, hogy a szerződéssel ellentétben nem az cég3. biztosította a jótállást és működtetett szerviz hálózatot.

[75] Az cég3. kapcsolódó vizsgálatának eredményeként az adóhatóság megállapította, hogy értékesítés történt a cég részéről, azonban az áru eredete ismeretlen, mivel azon társaságok, akik a számla szerint az árut szállították, a kapcsolódó vizsgálatok és nyilatkozatok alapján az cég3. részére áruértékesítést nem végezhettek el.

[76] Az adóhatóság a két cég képviselőinek eltérő nyilatkozatai, a szerződéses feltételek nem teljesülése, különös tekintettel pedig a tulajdonjog fenntartása melletti értékesítésre, a fizetési gyakorlatra és a szállítólevelek hiányára tekintettel látta igazoltnak, hogy a cég2. tisztában volt az áru igazolatlan eredetével.

[77] Kifogásolta, hogy bár a cégek az iratok szerint jelentős mennyiségű árut szereztek be és tároltak, nem rendelkeztek raktárkészlet nyilvántartással, hiányoztak a szállításokat alátámasztó fuvarokmányok, a szállítólevelek hiányosan álltak rendelkezésre, bizonyos időszakokban teljesen hiányoztak, az cég3. továbbá nem mutatott be olyan okmányt, amely az értékesített áru belföldi forgalomba helyezését engedélyezte volna, és amely alátámasztotta volna az áru eredetét.

[78] Mindezek a megállapítások az elsőfokú bíróság a tárgyaláson lefolytatott bizonyításával egybecsengenek, az adóhatósági megállapítások alapjául szolgáló iratok a bíróság számára rendelkezésre álltak, az cég3. beszállítóira - a szállítások fiktivitására - vonatkozó megállapítás az érintettek beismerésére alapítva jogerős ítéletben rögzítve van, erre vonatkozó beismerő nyilatkozatát Tanú24 tanúként sem vonta vissza.

[79] Az ítélet nem azt rótta a vádlott terhére, hogy tudott az cég3. alászámlázásáról és nem is azt, hogy árubeszerzés nem történt, hanem azt állapította meg, hogy tisztában volt az cég és a cég12. részéről a számla szerint származó árumennyiség tisztázatlan eredetével.

[80] Az elsőfokú ítélet indokolása annyiban pontosításra szorul [83], miszerint a vádlottnak nem arról kellett tudnia, hogy az cég3.-tól árubeszerzés nem történt, hanem arról, hogy az cég3. részére tényleges – a később a cég2. felé kiállított iratokkal igazolt - árubeszerzés nem történt.

[81] Az elsőfokú bíróság helytállóan idézte a régi Áfa tv. és a Sztv. releváns szakaszait, eszerint az adó visszaigénylés elsődleges feltétele az olyan termékértékesítés, amelyről alakilag és tartalmilag hiteles, megbízható és helytálló adatokat tartalmazó számlákat állítanak ki.

[82] Téves az a védői megközelítés, hogy a cég2. által főleg nagykereskedelmi láncok felé értékesített áru igazolja az cég3.-tól való beszerzés szabályszerűségét is. A rendelkezésre álló bizonyítékok szerint - amelybe beleértendő Tanú23 tanúvallomása is - az cég3. igazolatlan eredetű árut értékesített a cég2. felé

[83] Az elsőfokú bíróság Terhelt1 vádlott tudattartalmát vizsgálva a fentiekben túl mutatott rá a belföldi és külföldi beszerzés megközelítőleg számszerű egyezésére, arra, hogy terhelt3 vallomása szerint a vádlottat nem ismerte, arra, hogy leltár, raktárkészlet nyilvántartás és az adott termékek egyedi azonosításának hiányában, és a szállítólevelek szabálytalansága miatt a termékek útja nem volt követhető, továbbá utalt az iratok szerinti, a két cég közti szerződések sajátosságaira, amely szintén nem szabályos termékértékesítésre utalnak.

[84] A törvényszék továbbá logikus érvek mentén, helytállóan utasította el azt a vádlotti védekezést is, hogy a számlákat a felszámoló semmisítette meg, helytállóan mutatott rá arra is, hogy a társaság tevékenységét igazoló és jelen eljárásban is fontos bizonyítékot jelentő iratok átadása (a vádlott által becsatolt iratátadási jegyzőkönyv) az iratok szerint oly időben történt, amikor még a felszámolási eljárás meg sem kezdődött.

[85] A törvényszék összességében helytállóan vont következtetést arra, hogy a vádban szereplő számlákon feltüntetett gazdasági események nem az abban foglaltak szerint történtek, a belföldi beszerzést igazoló számlák felhasználásával a vádlott a cég2. működése során keletkezett adófizetési kötelezettség csökkentését kívánta elérni.

[86] Az elsőfokú bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenysége megfelel a logika törvényszerűségeinek, megalapozatlansági ok hiányában a tényálláshoz kötöttség elvéből adódóan másodfokú bíróság határozatát az elsőfokú bíróság tényállását alapította. A

felmentésre irányuló védelmi fellebbezés a törvényes mérlegelést támadja, amely tényálláshoz kötöttség elve folytán a másodfokú eljárásban eredményre nem vezethetett.

[87] Az elsőfokú bíróság az irányadó tényállás alapján megalapozottan vont következtetést a vádlott bűnösségére, és a Btk. 2. §-ára figyelemmel indokoltan vizsgálva az elkövetéskori, avagy az elbíráláskori büntető törvény alkalmazhatóságát, a vádlott számára kedvezőbb, az elkövetéskori jogszabály szerint a cselekményt is törvényesen minősítette.

[88] A büntetés kiszabása során irányadó szempontokat az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg és súlyuknak megfelelően értékelte. Különös tekintettel a rendkívüli időmúlásra a szabadságvesztés tartamát indokoltan határozta meg a törvényi minimumban. A kiszabott büntetés oly mértékben méltányos, hogy további enyhítésre nincs törvényes indok.

[89] A haszonszerzés céljából elkövetett bűncselekmény miatt indokolt a pénzmellékbüntetés alkalmazása is, amely kellően igazodik a vádlott jövedelmi, vagyoni viszonyaihoz.

[90] Törvényes és indokolt továbbá a foglalkozástól való eltiltás is.

[91] A felfüggesztett szabadságvesztésre ítélt vádlott tekintetében az állandó bírói gyakorlatra tekintettel helytállóan vizsgálta az előzetes mentesítés lehetőségét is, érveivel az ítéltábla is egyetért.

[92] A járulékos kérdésekre vonatkozó rendelkezések törvényesek.

[93] Mindezek alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 605.§ (1) bekezdés értelmében helybenhagyta.

Budapest, 2024. év március hó 5. napján

dr. Magócsi István
a tanács elnöke

dr. Kósa Zsuzsanna
előadó bíró

dr. Fatalin Judit
bíró

A Fővárosi Törvényszék 14.B.628/2019/158. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 2.Bf.337/2023/13. számú végzése folytán 2024. március 5. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2024. év március hó 5. napján

dr. Magócsi István
a tanács elnöke